

תרגיל 2 – מתמטיקה לכימאים ג'

1. חשבו את הגבולות הבאים או הראו כי הם אינם קיימים.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{1}{n}\right)^2 \sin n}{\sin\left(\frac{1}{n}\right)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \underbrace{\left(\frac{\left(\frac{1}{n}\right)}{\sin\left(\frac{1}{n}\right)}\right)}_{\rightarrow 1} \left(\frac{1}{n}\right) \sin n = 1 \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \underbrace{\left(\frac{1}{n}\right)}_{\rightarrow 0} \underbrace{\sin n}_{\text{bounded}} = 1 \cdot 0 = 0 \quad \mathbf{1.1}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin(n) + \cos(n-1)}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sin(n) + \cos(n-1)) \frac{1}{n} \quad \mathbf{1.2}$$

נשים לב: $\sin(n), \cos(n-1)$ סדרות חסומות לכן, גם סכומם, סדרה חסומה.

כמו כן, הסדרה $\frac{1}{n}$ שואפת לאפס. לכן, הגבול הנ"ל שווה לאפס, בתור הגבול של סדרה חסומה כפול סדרה השואפת לאפס.

$$\text{כלומר: } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin(n) + \cos(n-1)}{n} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \cos n}{n^2 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \cos n \frac{n}{n^2 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \underbrace{\cos n}_{\text{bounded}} \underbrace{\left(\frac{n}{n^2 + 1}\right)}_{\rightarrow 0} = 0 \quad \mathbf{1.3}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(-3)^n + 5^n}{3^{n+1} + (-5)^{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(-3)^n + 5^n}{\frac{5^n}{3 \cdot 3^n - 5(-5)^n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\underbrace{\left(\frac{-3}{5}\right)^n}_{\rightarrow 0} + 1}{\underbrace{3 \left(\frac{3}{5}\right)^n}_{\rightarrow 0} - 5(-1)^n} \quad \mathbf{1.4}$$

סה"כ: המונה שואף לאחת והמכנה שואף למינוס חמש כפול הסדרה המתבדרת $(-1)^n$ - כלומר המכנה מתנדנד (על בערך) בין מינוס חמש לחמש. לכן, השבר כולו נע (בגדול) בין מינוס חמישית לחמישית. כלומר, גבול הסדרה לא קיים.

2. חשבו את הגבולות הבאים:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n^2 e^{-n} \quad \mathbf{2.1}$$

נשתמש בכלל לופיטל.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 e^{-x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{e^x} \stackrel{l(\frac{\infty}{\infty})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{e^x} \stackrel{l(\frac{\infty}{\infty})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{e^x} = 0$$

$$\text{לכן, } \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 e^{-n} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - \cos\left(\frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} \quad .2.2$$

נשתמש בכלל לופיטל.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 - \cos\left(\frac{1}{x}\right)}{\frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}} \stackrel{l(\frac{0}{0})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{1}{x}\right) \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right)}{-\frac{1}{x^2} - 2\frac{1}{x^3}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{1}{x}\right) \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right)}{-\frac{1}{x^2} \left(1 - \frac{2}{x}\right)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{1}{x}\right)}{\left(1 - \frac{2}{x}\right)} = \frac{0}{1-0} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - \cos\left(\frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} = 0, \text{ לכן,}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(2n^3 - 1)^4}{e^n} \quad .2.3$$

נשתמש בכלל לופיטל.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x(2x^3 - 1)^4}{e^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{16x^{13} + \dots + x}{e^x} \stackrel{l(\frac{\infty}{\infty})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{16 \cdot 13x^{12} + \dots + 1}{e^x} = \dots \stackrel{12_more_lupitals}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{16 \cdot 13!}{e^x} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(2n^3 - 1)^4}{e^n} = 0, \text{ לכן,}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n(e^n - 1) \quad .2.4$$

נשתמש בכלל לופיטל.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x(e^{\frac{1}{x}} - 1) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(e^{\frac{1}{x}} - 1) \stackrel{l(\frac{0}{0})}{}}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{\frac{1}{x}} \left(\frac{1}{x}\right)' \stackrel{\rightarrow 0}{}}{\left(\frac{1}{x}\right)' \stackrel{\rightarrow 0}{}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\left(\frac{1}{x}\right)} = 1$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n(e^n - 1) = 1 \text{ לכן}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{-n}{n+3}\right)^{n^2-2} = \lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^{n^2-2} \left(\frac{n}{n+3}\right)^{n^2-2} = \lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^{n^2-2} \left(\frac{n+3-3}{n+3}\right)^{n^2-2} =$$

2.5.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^{n^2-2} \left(1 + \frac{-3}{n+3}\right)^{\left(\frac{n^2-2}{n+3}\right)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \underbrace{(-1)^{n^2-2}}_{\text{bounded}} \underbrace{\left(1 + \frac{-3}{n+3}\right)^{\left(\frac{n^2-2}{n+3}\right)}}_{\rightarrow e^{-3}} = 0$$

2.6. $\lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{1}{\ln n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\ln n^{\frac{1}{\ln n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\frac{1}{\ln n} \ln n} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^1 = e$

$$2.7. \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sin \frac{1}{n} \right)^{\sin \frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)^{\sin \frac{1}{n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\sin \frac{1}{n} \ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)}$$

נחשב את הגבול $\lim_{n \rightarrow \infty} \sin \frac{1}{n} \ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sin \frac{1}{n} \ln \left(\sin \frac{1}{n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sin \frac{1}{n} \ln \left(\sin \frac{1}{n} \right) \frac{1}{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} \frac{1}{n} \ln \left(\sin \frac{1}{n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)}{n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)}{n}$$

if_the_limits_exist

נחשב $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)}{n}$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(\sin \frac{1}{x} \right)}{x} \stackrel{L(\frac{-\infty}{\infty})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\sin \frac{1}{x}} \cos \frac{1}{x} \cdot \left(-\frac{1}{x^2} \right)}{1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\sin \frac{1}{x}} \cos \frac{1}{x} \cdot \left(-\frac{1}{x^2} \right)}{1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{\sin \frac{1}{x}} \cos \frac{1}{x} \cdot \left(-\frac{1}{x} \right)$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{\sin \frac{1}{x}} \lim_{x \rightarrow \infty} \underbrace{\cos \frac{1}{x}}_{\text{bounded}} \cdot \underbrace{\left(-\frac{1}{x} \right)}_{\rightarrow 0} = 1 \cdot 0 = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sin \frac{1}{n} \ln \left(\sin \frac{1}{n} \right) = 1 \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)}{n} = 1 \cdot 0 = 0 \quad \text{לכן} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)}{n} = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sin \frac{1}{n} \right)^{\sin \frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\overbrace{\sin \frac{1}{n} \ln \left(\sin \frac{1}{n} \right)}^{\rightarrow 0}} = e^0 = 1 \quad \text{ובסה"כ} \quad 1$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{\sqrt{2n^4 + 1}} + \dots + \frac{n}{\sqrt{2n^4 + n}} \right) \quad 2.8$$

נשתמש בכלל הסנדוויץ'.
נשים לב, לכל n טבעי,

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \leftarrow \frac{n^2}{\sqrt{2n^4 + n}} \leq \frac{n}{\sqrt{2n^4 + 1}} + \dots + \frac{n}{\sqrt{2n^4 + n}} \leq \frac{n^2}{\sqrt{2n^4 + 1}} \rightarrow \frac{1}{\sqrt{2}}$$

לכן, לפי כלל הסנדוויץ',

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n + n^2}{3^n + n} \quad 2.9$$

נשתמש בכלל לופיטל.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2^x + x^2}{3^x + x} \stackrel{l(\frac{\infty}{\infty})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2^x \ln 2 + 2x}{3^x \ln 3} \stackrel{l(\frac{\infty}{\infty})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2^x \ln^2 2 + 2}{3^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2^x \ln^3 2}{3^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2^x \ln^3 2}{3^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \ln^3 2 \left(\frac{2}{3}\right)^x = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n + n^2}{3^n + n} = 0, \text{ לכן,}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2^n + 3^n + 4^n} \quad \mathbf{.2.10}$$

נשתמש בכלל הסנדוויץ'.
לכל n טבעי

$$4 \leftarrow \frac{\infty \leftarrow n}{\infty \leftarrow n} 4 = \sqrt[n]{4^n} \leq \sqrt[n]{2^n + 3^n + 4^n} \leq \sqrt[n]{3 \cdot 4^n} = \sqrt[n]{3} \sqrt[n]{4^n} = 4 \sqrt[n]{3} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 4 \cdot 1 = 4$$

לכן, לפי כלל הסנדוויץ'

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{2^n + 3^n + 4^n} = 4$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n}\right)^{\frac{1}{\ln \ln n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\ln\left(\frac{1}{n}\right)^{\frac{1}{\ln \ln n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\frac{1}{\ln \ln n} \ln\left(\frac{1}{n}\right)} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\frac{\ln\left(\frac{1}{n}\right)}{\ln \ln n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\frac{\ln(n^{-1})}{\ln \ln n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\frac{-\ln(n)}{\ln \ln n}} \quad \mathbf{.2.11}$$

נחשב את הגבול $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-\ln(n)}{\ln \ln n}$ בעזרת כלל לופיטל

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\ln(x)}{\ln \ln x} \stackrel{l(\frac{-\infty}{\infty})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{x}}{\frac{1}{\ln x} \cdot \frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-1}{\frac{1}{\ln x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} (-\ln x) = -\infty$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n}\right)^{\frac{1}{\ln \ln n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{\frac{\overrightarrow{-\infty}}{\ln \ln n}} = 0 \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-\ln(n)}{\ln \ln n} = -\infty \text{ לכן}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - \cos \frac{3}{n}}{1 - \cos \frac{5}{n}} \quad \mathbf{.2.12}$$

נשתמש בכלל לופיטל.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 - \cos\left(\frac{3}{x}\right)}{1 - \cos\left(\frac{5}{x}\right)} \stackrel{l(\frac{0}{0})}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{3}{x}\right) \cdot \left(-\frac{3}{x^2}\right)}{\sin\left(\frac{5}{x}\right) \cdot \left(-\frac{5}{x^2}\right)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{3}{x}\right) \cdot 3}{\sin\left(\frac{5}{x}\right) \cdot 5} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{3}{x}\right) \cdot 3}{\sin\left(\frac{5}{x}\right) \cdot 5} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{3}{x}\right) \cdot 3}{\sin\left(\frac{5}{x}\right) \cdot 5} \cdot \frac{\frac{3}{x}}{\frac{3}{x}} \cdot \frac{\frac{5}{x}}{\frac{5}{x}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \underbrace{\left(\frac{\frac{5}{x}}{\sin\left(\frac{5}{x}\right)}\right)}_{\rightarrow 1} \cdot \underbrace{\left(\frac{\sin\left(\frac{3}{x}\right)}{\frac{3}{x}}\right)}_{\rightarrow 1} \cdot \underbrace{\left(\frac{\frac{3}{x}}{\frac{5}{x}}\right)}_{=\frac{3}{5}} \cdot \frac{3}{5} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3}{5} \cdot \frac{3}{5} = \frac{9}{25}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - \cos \frac{3}{n}}{1 - \cos \frac{5}{n}} = \frac{9}{25}, \text{ לכן}$$

בהצלחה! 😊